

Numerické cvičenie č. 4 – Základy dynamiky

1. Auto s hmotnosťou 1000 kg znížilo pri brzdení počas 6 s rýchlosť zo 70 km.h^{-1} na 60 km.h^{-1} . Určte veľkosť zmeny hybnosti auta a veľkosť brzdiacej sily. Považujte pohyb auta za rovnomerne spomalený.
[2778 kg.m.s^{-1} ; 463 N]
2. Sila 60 N udeľuje telesu zrýchlenie $0,8 \text{ m.s}^{-2}$. Aká veľká sila udelí tomu istému telesu zrýchlenie 2 m.s^{-2} ?
[150 N]
3. Na teleso s hmotnosťou 0,2 kg, ktoré je na začiatku v pokoji začne pôsobiť konštantná sila 0,1 N. Akú rýchlosť získa teleso za 6 s od začiatku pohybu a akú dráhu pritom prejde.
[3 m.s^{-1} , 9 m]
4. Sánky zišli zo svahu na vodorovnú rovinu, pohybujú sa rovnomerne spomaleným pohybom s počiatočnou rýchlosťou 2 m.s^{-1} . Súčiniteľ trenia medzi sklznicami saní a snehom je 0,02. Za akú dobu sa sane zastavia a akú dráhu pritom prejdú?
[10 s, 10 m]
5. Teleso s hmotnosťou 2 kg konalo 6 s rovnomerne zrýchlený priamočiary pohyb so zrýchlením $0,5 \text{ m.s}^{-2}$. Určte prírastok jeho kinetickej energie, ak malo začiatočnú rýchlosť 4 m.s^{-1} .
[33 J]
6. Akú prácu vykoná tiažová sila pri voľnom páde telesa s hmotnosťou 2 kg za prvých 5 s ? Odpor vzduchu zanedbávame.
[2,5 kJ]
7. Vagón s hmotnosťou 16 ton sa pohyboval počiatočnou rýchlosťou 36 km.h^{-1} a zotrvačnosťou prešiel až do zastavenia dráhu 0,5 km. Určte veľkosť stálej brzdiacej sily, ktorá pôsobila proti jeho pohybu.
[1,6 kN]
8. Teleso s hmotnosťou 2 kg padá z výšky 45 m voľným pádom. Aká bude jeho potenciálna energia, kinetická energia a celková mechanická energia po 2 sekundách od začiatku pohybu?
[500 J; 400 J; 900 J]
9. Auto s hmotnosťou 3000 kg sa pohybuje konštantnou rýchlosťou 40 km.h^{-1} po vodorovnej ceste. Určte výkon jeho motora, ak súčiniteľ trenia medzi pneumatikami auta a povrchom vozovky je 0,06.
[20 kW]
10. Na teleso s hmotnosťou 2 kg, ktoré je na začiatku v pokoji, začne pôsobiť konštantná sila 12 N. Akú dráhu prejde teleso za 5 s, ak je koeficient šmykového trenia medzi telesom a podložkou 0,2?
[50 m]
11. Strela pohybujúca sa istou rýchlosťou prenikne do dreva do hĺbky 10 cm. Do akej hĺbky prenikne do toho istého dreva strela letiaca dvakrát väčšou rýchlosťou?
[40 cm]
12. Kameň s hmotnosťou 0,5 kg bol vrhnutý zvisle nadol z výšky 20 m rýchlosťou 18 m.s^{-1} a dopadol na zem rýchlosťou 24 m.s^{-1} . Akú prácu vykonala odporová sila, ktorou vzduch pôsobil na kameň počas jeho pohybu?
($g = 9,81 \text{ m.s}^{-2}$)
[35,1 J]
13. Lietadlo koná rovnomerný pohyb po kružnici s polomerom 2 km rýchlosťou 1000 km.h^{-1} vo zvislej rovine. Akou silou je pilot s hmotnosťou 80 kg pritláčaný k sedadlu v najnižšom a najvyššom bode trajektórie lietadla ?
[3900, 2300 N]
14. Basketbalista pôsobí na loptu počas 0,2 s silou, ktorá sa mení z maximálnej po nulovú podľa vzťahu $F = F_0(1 - kt)$, kde $F_0 = 30 \text{ N}$ a konštanta $k = 0,56 \text{ s}^{-1}$. Vypočítajte impulz sily, ktorý udelí basketbalista lopte.
[5,664 N.s]
15. Na dokonale hladkú naklonenú rovinu s uhlom sklonu 30° položíme teleso s hmotnosťou 2 kg. Určte zrýchlenie, ktorým sa teleso bude na naklonenej rovine pohybovať.
[5 m.s^{-2}]
16. Na naklonenú rovinu s uhlom sklonu 30° položíme teleso s hmotnosťou 2 kg. Určte, s akým zrýchlením sa bude teleso po naklonenej rovine pohybovať ak koeficient trenia medzi telesom a povrchom roviny je 0,1?
[4,1 m.s^{-2}]

17. Na podlahe vlakového vagóna, ktorý ide po vodorovnej trati, stojí kufor. Vlak začal brzdiť tak, že za 7 s sa jeho rýchlosť zmenšila z hodnoty 72 km.h^{-1} na 30 km.h^{-1} . Určite medzný koeficient šmykového trenia, pri ktorom sa kufor ešte nebude klzať po podlahe vagóna. [0,17]

18. Vo vagóne vlaku idúceho rýchlosťou $v_0 = 54 \text{ km.h}^{-1}$ visí na niti guľka. Keď vlak začne brzdiť, vychýli sa záves guľky o uhol $\alpha = 4^\circ$. Akú dráhu prejde vlak od začiatku brzdzenia až do zastavenia, keď predpokladáme, že brzdiaca sila je konštantná? [163,999 m]

19. Teleso s hmotnosťou 0,99 kg leží na vodorovnej rovine. Do telesa narazí vo vodorovnom smere strela s hmotnosťou 10 g letiaca rýchlosťou 700 m.s^{-1} a uviazne v ňom. Akú dráhu prejde teleso s uviaznutou strelou až do zastavenia, ak súčiniteľ trenia medzi telesom a povrchom roviny je 0,1? [25 m]

20. Teleso s hmotnosťou 0,5 kg sa pohybuje po dokonale hladkej vodorovnej rovine rýchlosťou 6 m.s^{-1} . Do telesa vnikne strela hmotnosti 0,01 kg, ktorá sa pohybovala kolmo ku smeru pohybu telesa s rýchlosťou 600 m.s^{-1} . Určte výslednú rýchlosť telesa po vniknutí strely a uhol, ktorý zvierá smer tejto rýchlosti so smerom pôvodnej rýchlosti. [13 m.s^{-1} ; 63°]

21. Oceľová guľa s hmotnosťou 1 kg pohybujúca sa rýchlosťou 3 m.s^{-1} v smere osi x sa zrazí dokonale pružnou zrážkou s inou oceľovou guľou s hmotnosťou 0,5 kg, ktorá je na začiatku v pokoji. Určte rýchlosti oboch guľí po zrážke. [1 m.s^{-1} ; 4 m.s^{-1}]